

Hayatın, mahlûkların, tohumların mübarekiyatı

Hasan Bey: “Altıncı Şuâda geçen Ettahiyyatü duâsında (El-Mübârekâtü) kelimesi de var. Fakat bu kelime başka kitaplarda bulunmuyor. Bunun hikmeti nedir?”

Sahih İki Rivayet:

Namazda okuduğumuz Ettahiyyâtü duâsı ile ilgili Abdullah ibn-i Mes’ûd’dan (ra) gelen rivayet ile İbn-i Abbas’tan (ra) gelen rivayet arasında “ilk cümlede” bir sıralama farkı vardır. Her iki rivayette de bazı kelimeler birbirlerine göre farklı yerlerde gelmişlerdir. Her iki rivayet de sahihtir. Yüce dinimizde farklılık; geniştir, zenginliktir, güzelliştir ve büsbütün rahmettir.

Abdullah ibn-i Mes’ûd’un (ra) rivayeti şöyledir: “Herhangi biriniz namazda oturduğunda şu duâyı okusun: “Ettehiyyâtü Lillahi Vessalavâtü vettayibâtü. Esselâmü Aleyke Eyyühe’n-Nebiyü ve Rahmetullâhi ve berekâtühû Esselâmü Aleynâ ve Alâ ibâdillâhi’s, Sâlihîn. Eşhedü en-lâ ilâhe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden Abduhû ve Resûlüh.”

İbn-i Abbâs’ın (ra) rivayeti de şöyledir: “Allah Resulü (asm) bize Kur’ân’dan bir sure öğretir gibi teşehhüdü öğretti. Teşehhüdü şu lafızlarla öğretti: “Ettehiyyâtü’l-mübârekâtü’s-Salavâtü’t-Tayyibâtü Lillâhi. Esselâmü Aleyke Eyyühe’n-Nebiyü ve Rahmetullâhi ve Berekâtühû. Esselâmü Aleynâ ve Alâ İbâdillâhis’Sâlihîn. Eşhedü en-lâ ilâhe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden Abduhû ve Resûlüh.”¹

Her ikisi de Vahiy Metnidir

Görüldüğü gibi, her iki metin arasında çok büyük fark söz konusu değil. İki metnin ilk cümleleri arasında bir diziliş farkı, bir de ikinci metinde “el-Mübârekâtü” ilâvesi farkı var. Hanefîler, İbn-i Mes’ûd’un (ra) rivayetini almışlar, Şâfiî’ler de İbn-i Abbâs’ın (ra) rivâyetini almışlardır. Her iki rivayet de Peygamber Efendimiz’e (asm) dayandığında şüphe yoktur. Öyleyse, her iki rivayet arasında bir fazilet sıralaması yapamayız. Namazda “ettahiyyatü” yerinde bu iki rivayetten birini okumak yeterlidir.

Üstad Said Nursî'nin Altıncı Şuâ'ya aldığı, İbn-i Abbâs'ın (ra) rivayetidir. Resul-i Ekrem Efendimiz'in (asm) Mi'racda Cenâb-ı Hakk'a karşı selâm yerinde sarf ettiği bu ilk cümleyi Üstad Bedüzzaman kelime kelime şöyle tefsir ediyor:

Ettehiyyâtü: Bütün canlıların hayatlarıyla gösterdikleri tesbîhât, Yaraticı'larına takdim ettikleri fitrî hediyeler ey Rabb'im, Sana mahsustur. Ben dahi bütün onları bilerek, düşünerek, hissederek ve iman ederek Sana takdim ediyorum."

Hayatın Mübarekiyeti

El-mübârekâtü: Bütün bereket ve tebrik sebebi ne varsa, "bârekallah" dedirten ve mübarek denilen hayatın özü ve çekirdeği olan mahlûkların, bilhassa tohumların, çekirdeklerin, tanelerin ve yumurtaların fitrî mübârekiyetlerini, tebriklerini, bereketlerini ve ibadetlerini onları temsilen Sana takdim ediyorum.

Es-Salavâtü: Canlıların özü olan ruh sahibi varlıkların husûsî ibâdetlerini ve duâlarını Rabb'im, onları temsilen Sana arz ediyorum.

Et-Tayyibâtü: Rûh sahibi varlıkların da özü olan kâmil insanların ve mukarrebîn meleklerin kalplerinin tertemiz şükür ve zikirlerini, nuranî ve yüksek ibadetlerini, Rabb'im, onları temsilen Sana takdim ediyorum.

İlk cümle içinde Peygamber Efendimiz (asm) bütün taifelerin, bütün varlık sınıflarının ve bütün kâinat fertlerinin selâmlarını arz ettikten sonra; Cenâb-ı Hak şöyle mukabele buyuruyor: Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; selâmını getirdiğin varlıkları temsilen sana olsun ey Şanlı Nebi!

Peygamber Efendimiz (asm) bu İlâhî selâma da şöyle mukabele de bulunuyor: Senin yüce selâmın bütün varlıklar olarak (veya Cebrail ile birlikte) üzerimize ve senin salih kullarının üzerine olsun.

Cebrail'in (as) Şehadeti

Peygamber Efendimiz'in (asm) Cenâb-ı Hak ile olan bu selâmlaşmasına şahit olan Cebrail Aleyhisselâm da, "Eşhedü en-lâ ilâhe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden Abduhû ve Resûlüh." diyerek bu tanıklığı ifade etmiştir.²

İslâmiyet Allah'ın selâmını temsil eden dindir. Bu dini yaşayanlar "salihlerdir."

Dipnotlar:

1- Müslim, Salât, 16/403.

2 - Şuâlar, s. 86-88.